

Gori'ka brda, a szlovén Toszkána

2021. július 05. 10:35

Idilli borvidék, dombtetőn álló, régi falvakkal

A Soèa (Isonzo) és az olasz határ közti, Goriziától északnyugatra található Gori'ka brda, Szlovénia legkisebb, de egyik legkiemelkedőbb borvidéke. Hamisítatlan itáliai hatást mutató, szőlőkkel, gyümölcsösökkel borított, szelíden hullámzó dombok, melyeknek tetején rendszerint egy falu vagy kisváros csücsül, legmagasabb pontján egy templommal, ez a toszkán jellegű, bukolikus táj fogadja az ide látogatót. Nincsenek világhírű látnivalók, csak a csend, a nyugalom, a mediterrán hangulat, az olasz - szlovén gasztronómia remekei, a világszínvonalú borok, a páratlan kilátás, a rendezett kis települések. Kontrasztként az első világháború vérzivataros emlékei rángatnak ki néha az álomszerű környezetből. Gori'ka brda látnivalói

A **Soèa** partján futó hegylánc és az olasz határ közti, viszonylag kis területen mintegy 30 apró, többnyire dombtetőn épült falu sorakozik, az egész területet behálózzák a szőlőültetvények, gyümölcsfaligetek. Az elsősorban borairól ismert **Brda** régió cseresznyében is nagyon erős, a júniusi szezon után következik a sárga- majd az őszibarack, aztán a szeptemberi szőlőszüret. A borvidék főként fehérborairól híres, a helyi fajta, a **Rebula** a legelterjedtebb, de a Pinot blanc, a Sauvignon blanc és a Chardonnay is említést érdemel. Vörösökben főleg a Merlot és a Cabernet Sauvignon vezet. **Gori'ka brda** jellegzetessége, hogy rengeteg kicsi, családi vállalkozásban működő pincészet dominálja a borvidéket, szinte kivétel nélkül igen magas minőségű borokat kínálva. A mintegy száz borászat többségénél kóstolhatunk is, bár előzetes helyfoglalás melegen ajánlott. Két helyen szinte biztosan tudunk kóstolni és vásárolni is, a borvidék legnagyobb pincészetében, a **Vinska klet Gori'ka brdában**, (Dobrovo, Zadružna cesta 9) és a **Dobrovo** várkastélyban berendezett **Vinotékában**.

Érdekes módon, a régió legnagyobb eseménye nem a szőlő, hanem a cseresznye köré szerveződik, minden év június második hétvégéjén kerül megrendezésre a **Cseresznye Fesztivál**, egy gazdag programsorozat, mely során még Cherry Queen szépségkirálynő választás is történik. A két legjelentősebb helység, a váráról ismert **Dobrovo** és az erődített fallal körülvett, bájos kisváros, **©martno**. A legszebb kilátást a vidékre, a **Gonjaèe** kilátótoronyból élvezhetjük, a világháborús emlékpark a **Soèa** felett magasodó **Sabotin** hegyen található. **©martno (San Martino)**

A festői fekvésű, ötbástyás, középkori városfallal körülvett kisváros közepén magasodik a **Szt-Mártonról** elnevezett templom, mely a régió legnagyobb temploma. Az először 1317-ben említett városkát a **Habsburgok** és **Velence** közti háborúskodások során, a XVI. század elején erősítették meg. Ki másnak, mint a bor védőszentjének szentelt templomában érdemes szemügyre venni a híres szlovén képzőművész, **Tone Kralj** modern, az 1950-es évek végén alkotott falfestményeit. A templom köré zsúfolódott házacsok közötti szűk utcák hamisítatlan mediterrán hangulatot árasztanak. Az egyik gótikus házban **néprajzi gyűjteményt** rendeztek be, itt ismerkedhetünk meg jobban a környék lakóinak hajdani életével. Egy szépen rendbehozott régi házban, a **Hí'a Marica** nevű étteremben kóstolhatjuk meg a helyi finomságokat, többek közt az érlelt sonkát (pr'ut) és a különböző sajtokat. **Gonjaèe kilátótorony**

Ne hagyjuk ki a környék legszebb panorámáját nyújtó, szabadon látogatható **kilátótoronyt**, a 23 méter magas, karcsú betonoszlopra tekeredő csigalépcsőn kapaszkodunk fel a felső szintre, ahonnan parádés körpanoráma nyílik a környék szőlővel borított lankáira, a dombtetőn álló falvakra, a távolban a **Júliai-Alpok** csipkés hegyláncára, tiszta időben az Adria is felsejlik. Innen a legszebb a kilátás az előttünk fekvő **©martno** városára is, de a többi település is jól beazonosítható. A toronyt **©martnótól** pár km-re északkeletre, **Gonjaèe** falvacska mellett találjuk, lábánál nagy parkolóban hagyhatjuk a kocsit. **Dobrovo**

Gori'ka brda másik fontos települése, **Dobrovo**, melyet az 1600-as évek elején épült, késő reneszánsz stílusú, négytornyos, négyzetes alaprajzú várkastély dominál (Grad Dobrovo). Az épületben több [múzeumot](#) is kialakítottak, de itt találjuk a régió jól felszerelt turista információs irodáját is és a remek, gazdag választékú

Vinotékát. A vár alatt, tőle északra fekszik a borvidék legnagyobb borászata, a [Vinska klet](#), ahol hétfőtől szombatig kóstolhatunk is. **Sabotín Béke park**

A **Gori'ka brda** régió keleti szélét határoló, 600 méter magas **Sabotín** hegylánc, az 1915-17 között itt húzódó **Isonzo Front** egyik kulcsfontosságú helyszíne volt. Stratégiailag igen fontos helyzete, a **Gorizia** városától északra, az **Isonzo** (Soèa)-folyó partján magasló, az egész környékre tökéletes rálátást biztosító hegylánc kulcsfontosságú katonai objektumokat rejtett, melyek maradványai jelenleg is jól láthatóak a hegy tetején. Az Alpoktól az Adriáig, az egész frontot végigkövető **Béke Útja** projekt egyik fontos állomása a **Sabotín Béke Park**. A **Gonjaèe** közelében leágazó, keskeny betonúton tudjuk elérni a szabadtéri első világháborús emlékparkot. A parkolóból pár lépés a hegy oldalában álló **étterem** (Dom na Sabotínu), mely elől gyönyörű kilátás nyílik a **Gori'ka brdára** és **Olaszországra**. Az itt lévő front 2 és fél éve alatt a hegyet teljesen militarizáltak, lövészárkok, erődök, alagutak húzódnak keresztül-kasul. Nagy részük látogatható is, több helyen információs táblákról tájékozódhatunk. A fehér alapon piros kör jelű turistajelzésen mindenképp menjünk fel az étterem mögötti hegytetőre, ahonnan paradés panoráma fogad a mélyben folyó, smaragdzöld **Soèa** völgyére, a túloldalán magasodó **Sveta gora** (Monte Santo) hegyre, melynek tetejét a bazilika és a ferences kolostor foglalja el. A horizontot a **Júliai-Alpok** csipkézett vonulata zárja. **Sabotínt** nemcsak az első világháború, számtalan magyar családot is érintő, véres emlékei miatt érdemes meglátogatni, maga a hegy a Natura 2000 által védett terület, három európai flóra, a szubmediterrán, a dinári és a prealpin találkozási pontja. **Egyéb látnivalók**

Említésre méltó, jellegzetes települések még, **Kojsko**, melyet a Szt.Kereszt gótikus templom ural, gyönyörű szárnyasoltárával, **Vipol'èe**, ahol két kastély is áll, a nagyobbik, a reneszánsz stílusú Vila Vipol'èe négyzetes alaprajzú, tekintélyes várkastélyát jelenleg reprezentációs célokra használják, vagy a nem meglepően dombtetőre épült **Medana**, mely a borain kívül főleg művésztelepéről, galériáiról ismert.

<http://kirandulastippek.hu/news/article/goriska-brda-a-szloven-toszkana>